No. 10. 1841.

BREDASCHE COURANT

STAAT-, LETTERKUNDIG- EN WETENSCHAPPELIJK NIEUWS-BLAD.

Zondag 24 Januarij.

PUBLICATIE

betrekkelijk het redden van Drenkelingen. (*Vervolg en Slot van ons vorig Nommer.*)

g.) » De warmte in het ligchaam des *Drenkelings* weder opgewekt en de polsslag hersteld zijnde, en niet eerder, kan men eene aderlating in het werk stellen, welke niet op eenmaal ruim behoort te zijn, maar liever indien het noodig is weder herhaald dient te worden; de verschijnselen, die de aderlating noodzakelijk maken, zijn groote volbloedigheid en opzetting der vaten van het hoofd, slaapzucht of benaauwdheid;

h.) » Wanneer men eenige beweging in de keel of bewijs van slikking bespeurt, doch niet eerder, kan men ook een weinig brandewijn of jenever in den mond gieten, zoo ook bij eenig bewijs van ademhaling, de vlugge geest van *Ammoniac-zout* of eenig ander prikkelend middel, onder de neus gehouden worden, of wel eenige droppels van dezelve in eenen pijpenkop of messenscheede gedaan, door de neusgaten ingeblazen, of met eene schrijfveder door den mond in de keel gebragt worden, tot prikkeling. Zoo de lijder alsdan eenig vocht na zich neemt, zoo kan men hem alle *tien* minuten een lepel vol toedienen van een mengsel, bestaande uit *zes* of *acht* greinen Braakwijnsteen (*Tartarus emeticus*), in een klein bierglas vol schoon water opgelost, en zoodra walging volgt, een aftreksel van Roomsche Camillebloemen, bij herhaling tot dat hij braakt;

i.) » Men moet met het aanwenden dezer middelen niet te schielijk ophouden, alzoo men voorbeelden heeft, dat het bewijs van leven somwijlen niet dan in drie uren tijds bespeurd werd;

k.) » Wanneer alle moeite tot hiertoe vruchteloos zijn mogt, plaatse men den Drenkeling in een gewarmd bed, koestere denzelven met de natuurlijke warmte van een naakt bijliggend persoon, of eenige warme doch niet zeer heet gevulde waterkannen in wollen lappen gewonden, of iets dergelijks; wel zorg dragende, dat men, door te veel deksel, de neus en mond niet bedekke; vooraf echter, zoo eene lating gedaan ware, zij men bedacht, om het laatgat wel te bezorgen;

l.) » Verdere redmiddelen, meestal op dieren en in enkele gevallen op menschen beproefd, en aan kundige en ervaren redders niet onbekend, heeft de Maatschappij niet raadzaam geoordeeld bij deze bekendmaking te voegen, opdat dezelve, in onbedrevene handen, niet tot nadeel van ongelukkige *Drenkelingen* zouden strekken.

» Voor het overige verzoeken de *Bestuurders dezer Maatschappij*, dat indien iemand, eene *Drenkeling* gered hebbende, mogt goedvinden geene premie te vorderen, zij echter van al het voorgevallene tot de redding betrekkelijk, mogen onderrigt worden, daarvan gebruik in hunne *Gedenkschriften* te maken.

» Insgelijks wordt een ieder die eenen Verstikte, Verhangene, of anderzins schijnbaren doode, bij het leven gebragt heeft, verzocht, hun daarvan een omstandig berigt mede te deelen, ten einde men, door herhaalde proeven, meer en meer de beste middelen ter behoudenis van ongelukkigen, moge ontdekken en in het werk te stellen, tot redding van welke, het brengen in de open lucht en besprengen met koud water, benevens de [illegible] verwarming, en het inblazen van lucht [illegible] *Ammoniac-geest* tot prikkeling, voornaamste middelen bevonden zijn.

» Tot welk alles het Godt behagen zijnen zegen te verleenen

AMSTERDAM, *den* 13. *October* 1796.

Met herinnering voorts aan de circulaire van Z. E. den Heere Gouverneur dezer Provincie van den 24. December 1829, A. n°. 16, Afdeeling van Policie (Provinciaalblad n°. 162), waarbij wordt aanbevolen, om toch in geen geval iets te verzuimen van hetgeen de terugroeping in het leven van Drenkelingen zouden kunnen bevorderen, en om mitsdien ook het *gevoelen tegen te gaan*, dat men geene Drenkelingen uit het water mag halen, maar dezelve met de beenen in het water moet laten liggen, ten zij de Plaatselijke Autoriteit of de Policie-Beambten daarbij tegenwoordig zijn en daartoe bevel geven; alsmede *te keer te gaan*, de op dat verkeerde gevoelen ook soms gegronde weigering bij de bewoners van nabij gelegen huizen, om Drenkelingen welke uit het water gehaald zijn, in hunne woningen te ontvangen, en waardoor maar al te dikwijls is te weeg gebragt, dat de ongelukkigen, die anders door het tijdig aanwenden van doelmatige middelen nog zouden zijn te redden geweest, dan eenen gewissen dood ten prooi wierden gelaten.

Wordende een iegelijk in voorkomende omstandigheden uitgenoodigd, daarop alsmede te attenderen.

BREDA, den 18 Januarij, 1841.

DE ROY, vt.
Ter ordonnantie van dezelven,
De Secretaris der stad,
H. W. SCHAUIKES.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Januarij.

In de zitting van de kamer der afgevaardigden van eergisteren heeft de minister van finantien, de heer *Humann*, een ontwerp van wet aangeboden tot vaststelling eener som van 450 millioenen fr., bestemd voor den buitengewonen arbeid behoorende tot de departementen der bruggen en wegen, van oorlog en marine. Van deze som zouden de bruggen en wegen 228 millioenen bekomen, waarvan 188 reeds bij vroegere wetten zijn toegestaan; de overige nu aangevraagde 40 millioenen fr. strekken tot voltooijing der reeds begonnen werken. Het aandeel van het oorlogs-departement bedraagt 254 millioenen fr., waaronder echter begrepen zijn de 92 millioenen voor de vestingwerken van Parijs bestemd; de overige 162 millioenen zijn als volgt verdeeld: 78 millioenen voor fortificatie-werken; 34 voor kasernen; 8 en een half millioen voor de artillerie en ruim 4 voor buskruid en salpeter. De marine zal 52 millioenen bekomen, voornamelijk bestemd voor den dijk en het arsenaal van Cherburg. In de voorgestelde uitgaven zal door middel eener leening van 450 millioenen voorzien worden.

Uit de ontwikkeling der motieven door den minister bij de voorlezing der ontwerpen voorgedragen, bleek, dat men de ondernemingen tot verbetering wel niet zal laten varen; echter wordt uit hoofde der omstandigheden het buitengewoon budget der openbare werken tot op de helft verminderd. Het *Journal des Débats* beklaagt zich, bij de vermelding daarvan, dat men dus door de noodlottige staatkunde van het vorig ministerie, de vruchten moet missen van de groote ondernemingen en de gedane inspanningen, op het oogenblik, dat dezelve met eenen volkomen uitslag bekroond werden.

Na de voordragt van den heer *Humann* heeft de minister van openbaar onderwijs, de heer *Villemain*, een ontwerp van wet betrekkelijk den letterkundigen eigendom aangeboden; dit ontwerp werd reeds in de vorige zitting door de pairs aangenomen, doch behelst thans verscheidene nieuwe bepalingen.

Aan het slot der zitting heeft de kamer de wet gestemd betrekkelijk het in beslag nemen van onroerende goederen.

— De geslotene overeenkomst van den schout-bij-nacht *Mackau* met de republiek van Buenos Ayres wordt van onderscheiden kanten scherp berispt, zelfs door de partij van den heer *Thiers*, die echter zelf de instructien aan den genoemden vlootvoogd gegeven heeft. Dit doet het *Journal des Débats* zeggen, op de verzekering die de oppositiebladen willen geven dat het gouvernement de gemaakte overeenkomst bekrachtigen zou, dat het de aanmatiging niet heeft om daaromtrent reeds onderrigt te zijn, maar dat het in allen geval zeggen kan, dat de overeenkomst ten minste nog beter is, dan de gegeven instructien zijn geweest.

— Deze dagen is in vijf en tachtigjarigen ouderdom overleden de uit de eerste tijden der Fransche omwenteling beruchte *Barrère*. Als voorzitter der Nationale Conventie, deed hij een verhoor aan *Lodewijk XVI* ondergaan; als lid van het befaamd comité voor het algemeen welzijn, schraagde hij *Robespierre* en het schrikbewind. Later sloot hij zich aan *Napoleon* aan. Na 1815 vond hij eene schuilplaats in het Koningrijk der Nederlanden, en keerde na 1830 naar zijn vaderland terug. Men verzekert, dat hij belangrijke gedenkschriften nalaat.

— Men schrijft van Toulon, dat de linieschepen *l'Ocean*, *le Jena*, *Neptune*, *Genereux* en *Triton* in die haven tot een kruistogt werden uitgerust, die echter denkelijk niet langer dan twintig dagen duren zou.

— De heer *Blanqui* de oudere, die reeds veel over Algiers geschreven heeft en in dit opzigt eenig gezag bezit, betoogt thans, dat van de 70,000 Franschen, die nu het bezettingsleger uitmaken, ten gevolge der daaronder heerschende ziekten en van de aanzienlijke getalen die men in de vestingen en legerplaatsen moet laten, nooit meer dan 15,000 man beschikbaar zijn, om te velde te trekken. Hij leidt daaruit af, dat de fransche regering en kamers van haar stelsel van spaarzaamheid omtrent deze bezittingen moeten afzien en voor eens zich eene zeer groote opoffering in geld [illegible] schappen getroosten. Daardoor meent hij, dat de kolonie [illegible] aan het gezag van Frankrijk kan worden onderworpen [illegible] dan ook wezenlijk vruchten van dit bezit kan trekken.

— De hier thans tot den 28sten ll. uit Konstantinopel [illegible] berigten bevestigen, dat de Porte besloten heeft de [illegible]

BUI[illegible]

van *Mehemed* aan te nemen en hem in het erfelijk bezit van Egypte te laten. Dit besluit was genomen nadat de minister van buitenlandsche zaken *Reschid*-pacha in een buitengewonen raad op het paleis gehouden, verslag had gedaan van onderscheidene door hem gehoudene bijeenkomsten over deze zaak met de gezanten der groote mogendheden. Aan de belofte der verleening van de erfelijkheid over Egypte was echter in de eerste plaats verbonden de onmiddellijke teruggave der vloot en de ontruiming van Syrie.

— De berigten uit Madrid tot den 12den houden dat de gemoederen aldaar nog zeer gespannen waren ter zake van het geschil met Portugal, en de vijandelijkheden, zonder de tusschenkomst van Engeland, onvermijdelijk zouden zijn.

— Ter beurze van heden (20 *Januarij*) waren genoteerd: 5 pCt. 112,40; 3 pCt. 77,30; Nap. r. 101,75; Spanje Ardoins 25⅝; Rom. L. 100.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 18den Januarij.

Men schrijft uit Berlijn dat alles daar, sedert den aanvang van dit jaar, weder een meer vredelievend aanzien heeft verkregen, welke gunstige verandering niet alleen wordt toegeschreven aan de geruststellende antwoorden en verzekeringen van het fransch kabinet op de gedane vragen, maar ook aan de stappen, door den keizer van Rusland gedaan, die de eerste geweest zou zijn tot het doen der aanbieding, om de maatregelen in te trekken, welke de omstandigheden in het verleden voorjaar noodzakelijk maakten, door namelijk het materieel, tot eene expeditie naar Turkije, ter zee en te land bestemd, terug te doen keeren. Dit aanbod zou den hoofdinhoud der nota's, door Rusland aan Frankrijk gerigt, hebben uitgemaakt, en dus wel onderscheiden moeten worden van de poging tot het sluiten eener alliantie tusschen de beide kabinetten, waarvan sommige fransche dagbladen met zooveel ophef hebben gesproken.

— De senaat van Krakau heeft aan de drie beschermende hoven verzocht, dat zij zelve nu tot het formeel onderzoek in de zaak der van hoog verraad beschuldigden mogen overgaan; maar dat teven de oostenrijksche bezetting uit den Vrijstaat moge teruggeroepen worden, dewijl thans alle vrees voor verstoring der rust is geweken. Men scheen veel hoop te hebben op de vervulling dezer beide wenschen.

— Het uitvoerend bewind van Bern heeft omtrent de gebeurtenissen in Argau een bullettin uitgegeven, waarvan de inhoud dus luidt: « De opstand in de vrije baljuwschappen kan als bevredigd worden aangemerkt. De oproerigen zijn door Argausche troepen tot aan de andere zijden van het dorp Vilmerghen teruggedreven. Men kent het verlies der opstandelingen in dit gevecht niet; dat der troepen bepaalt zich tot een doode en twee gekwetsten. Den volgenden dag is het klooster van Muri zonder tegenstand bezet. Met uitzondering van den abt, hebben al de monniken het klooster en het Argausch grondgebied verlaten. De staatsraad *Waller* en zijne medegevangenen hebben onverlet de vrijheid terug bekomen. De groote raad van het kanton Argau is voltallig vergaderd en zal maatregelen tot heil van het land nemen. »

Den 13den dezer heeft gemeld bewind een nader berigt uitgegeven, volgens hetwelk door den grooten raad van Argau, met 15 stemmen, tot de opheffing van al de kloosters in het kanton is besloten, en den kleinen raad het doen van voorstellen, tot uitvoering van dit besluit, opgedragen.

Ook in Solothurn heeft de regering, ten opzigte van de herziening der staatsregeling, de overhand behouden.

— Te Rome heeft in den nacht van den 4den op den 5den een hevige storm gewoed; onderscheidene wijken der stad waren onder water gezet.

Tusschen den pruissischen gezant *von Bruhl*, en den staats-secretaris *Lambruschini*, hadden thans ijverige onderhandelingen plaats.

— De oostenrijksche *Beobachter* behelst berigten uit Konstantinopel, van den 30sten December die echter niet veel anders van belang behelzen dan dat de vice-admiraal *Walker*-Bei werkelijk naar Alexandrie was gezeild, om de turksche vloot over te nemen.

ENGELAND.

LONDEN, den 20sten Januarij.

De kabinetsraad is vergaderd geweest, om over de troonsaanspraak te beraadslagen, die op den 26sten voor de opening van het parlement moet gehouden worden. De koningin zal in persoon de zitting openen.

— Men merkt eene buitengewone beweging bij het ministerie van buitenlandsche zaken op. Naar St. Petersburg alleen zijn in de vorige week vier koeriers afgereisd. Het russisch kabinet zou pogingen aanwenden om Frankrijk in de europesche alliantie, ten opzigte der oostersche zaken, te doen opnemen. Ook spreekt men van een congres, dat hier tot geheele vereffening dier zaken, eerlang geopend zou worden.

— Ten gevolge van den schielijken dooi zijn op verscheidene plaatsen, door het oploopen van het water, aanzienlijke schaden aangerigt.

— Volgens berigten uit Malta van den 5den Januarij, zijn dien dag de beide linieschepen *Britannia* en *Hour*, ieder van 120 stukken, naar de baai van Marmorizza onder zeil gegaan, waar thans de Engelsche vloot verzameld is. Het eerste dier linieschepen voerde de vlag van den admiraal *Ommanney*, die den vlootvoogd *Stopford* gaat aflossen.

— Men berekent, dat, ten gevolge van den gesloten vrede tusschen Frankrijk en Buenos-Ayres, voor eene waardij van een millioen ponden sterlings aan Engelsche koopwaren, die ten gevolge der blokkade van de Plata-rivier te Mondevideo opgeslagen waren gebleven, vrij zullen komen. Men vreest echter, dat door den langen duur der fransche blokkade, het grootste deel der koopwaren veel zal hebben geleden.

— De stoomboot *Caledonia* heeft tijdingen uit Boston tot den 5den aangebragt. Het congres hield zich met zaken van binnenlandsch belang, vooral den handel en de banken betreffende, bezig.— In de zaal van het congres was de groote luster, die 7,500 ponden woog en eerst den vorigen dag was opgehangen, gevallen en verbrijzeld; gelukkig was geen der vertegenwoordigers getroffen, doch de zitting was geschorst.

Blijkens de jongste volkstelling in de Vereenigde Staten, bedraagt de bevolking 17 millioenen zielen; die van Mexiko wordt in de dagbladen van New-Orleans 6,700,000 zielen, en die van Texas op 200,000 zielen gezegd te bedragen.

— Ter beurze van gisteren waren genoteerd: 3 pCt. gec. 90¼; Ned. 2½ pCt. 50¾; 5 pCt. 99¼; Sp. Ardoin 24⅞; Portugal 20¾.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Januarij.

De vertegenwoordigers zetten de discussien over het binnenlandsch budget nog voort. In de zitting van woensdag is na lange beraadslaging de som van 100,000 fr. voor de kosten der tentoonstelling van voorwerpen der nationale nijverheid toegestaan, waartegen men in de meeste afdeelingen der kamer, zelfs de centrale sectie zich verklaard had; ook de som van 400,000 fr. voor kosten der nieuwe stoombootdienst tusschen Belgie en Amerika zijn toegestaan.

Gisteren heeft de kamer de discussien over het binnenlandsch budget ten einde gebragt.

— Het water in de Seine blijft thans dalende.

— Uit Arlon schrijft men, dat de doorvoer van remont-paarden naar Frankrijk over Longwy nog steeds aanhoudt. Vele paarden waren in het Luxemburgsche gekocht.

— De heer *de Ridder* heeft eene nieuwe locomotief uitgevonden, welke bestemd schijnt te zijn, in de geschiedenis der spoorwegen, een nieuw tijdvak daar te stellen. Eene kleine locomotief heeft dezer dagen den afstand van 4,500 meters, (drie kwartier uurs,) in 6½ minuut afgelegd, met 80 reizigers beladen. De uitvinder berekent, dat zijne locomotief, met de gewone snelheid der thans gebruikte locomotieven, die ruim eens zoo groot zijn, en met een vervoer van 80 reizigers, niet meer dan 100 nederl. ponden coake in het uur noodig heeft. Men geeft eene franje beschrijving van die uitvinding, waaromtrent beweerd wordt, dat eene belangrijke vermindering in de sporen, als anderzins, het gevolg van de uitvoering zal zijn.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 22sten Januarij.

Naar men verneemt, heeft Z. M. Hoogstdeszelfs verlangen te kennen gegeven, dat de bij besluit van den 12den November 1840, n°. 15, benoemde commissie, betreffende het lager onderwijs, ook bij hare beraadslagingen een bevoegd beoordeelaar uit de Israëliten zou raadplegen, en heeft dien ten gevolge de heer Dr. *S. E. Stein*, lid en secretaris der hoofdcommissie tot de zaken der Israëliten, te dien einde zitting bij gemelde commissie gehad.

Naar men verder verneemt, zijn de werkzaamheden dier commissie afgeloopen, en zal het rapport deswege eerlang aan Z. M. worden ingediend.

— Bij eene circulaire van den minister van financien is eene mildere uitlegging gegeven aan de wetsbepaling betrekkelijk het zegelregt van dagbladen en aanplakkingsbiljetten. Dien ten gevolge zijn aan de daarbij betrokkene beambten bevelen gegeven, dat voortaan, wanneer papier voor dagbladen of aanplakkingsbiljetten bestemd, ter zegeling wordt aangeboden, de bij de wet bepaalde verhooging van het zegelregt met ½ cent slechts dan zal worden toegepast, wanneer het verschil volle 5 vierkante palmen bedraagt, met dat gevolg, dat voor een dagblad of aanplakkingsbiljet, waarvan de oppervlakte is beneden de 30 vierkante palmen het geheele vel, een zegel van 2½ cents voldoende zal wezen; van 30 tot beneden de 35 vierkante palmen, een zegel van 3 cents enz.; zoo ook voor een dagblad of soortgelijk biljet, waarvan de oppervlakte is minder dan 17½ vierkante palmen het halve vel, een zegel van 1½ cent, en ¾ cent meer voor eene oppervlakte van 17½ tot beneden de 22½ vierkante palmen, en zoo vervolgens.

— De minister van marine en kolonien heeft op nieuw aan alle zeevarenden ter kennisse gebragt, het Koninklijk besluit van den 15den Maart 1820, n°. 6, houdende strafbepalingen, tegen het vernielen, afzeilen of doen afdrijven van bakens en tonnen.

— De commissie tot herziening der bestaande wetgeving op het stuk van nationale militie en schutterijen, waarvan wij vroeger gesproken hebben, zou, naar men verneemt, reeds zijn benoemd; althans wordt van goederhand gemeld, dat Z. Exc. de minister van binnenlandsche zaken Voorzitter, en de heeren *van Dam van Isselt* en *van Schimmelpenninck* leden der commissie zouden zijn, alsmede dat de heer *Wiercx*, commies bij het departement van binnenlandsche zaken, tot amanuensis dier commissie zou bestemd zijn.

— De *Staats-Courant* van heden behelst de volgende rivierberigten:

Op den Duitschen of Boven-Rhijn heeft, volgens de laatst ontvangen berigten, alsnog een aanmerkelijke aanwas van water plaats gehad, die noodwendig ook op de Nederlandsche rivieren van invloed moest zijn. Zulks echter zou geene ernstige bekommering behoeven te baren, wanneer die rivieren reeds overal van het ijs bevrijd waren, hetwelk echter op de Lek het geval nog niet is. Des morgens van den 20sten had zich tusschen Maurik en Eck en Wiel een ijsdam gezet, welke van daar tot aan den Marsch-polder het water tot aan en op den kruin des dijks deed rijzen, terwijl op één punt zelfs de dijk overliep. De meest gevaarlijke plaatsen waren opgekist, en werd de dijk goed bewaakt.

Geene nadere extra berigten zijnde ingekomen, doet zulks vermoeden, dat zich alhier geene meer ongunstige omstandigheden hebben opgedaan.

Te Vreeswijk is des nachts van den 20sten de rivier opgebroken en met kracht doorgedreven tot de Steenoven beneden het klaphek, alwaar het ijs ineengedreven is, en nog vastzat. Even boven de kleine sluis te Vreeswijk was het ijs tot de hoogte van een el boven de dijkskruin opgekruid; bovendien is er veel ijs op de buitenwaarden achtergebleven, terwijl de grienden en de boomen langs den dijk veel hebben geleden.

Ook te Jaarsveld was het ijs des morgens van den 20sten een oogenblik in beweging geweest, doch had zich spoedig weder gezet, en was op eenige punten zoodanig op elkander geschoven dat het op sommige plaatsen meer dan 3 ellen boven het water uitstak.

De oude Rhijn-mond werkte met 1 el 73, nagenoeg zonder ijs, en met een verval van 35 duim.

De dijk van den Ooypolder boven Nijmegen, die door het Dijksbestuur verlaagd is, liep over, en is ook de tweede der door dit bestuur gemaakte overlaten, doorgebroken. De Lijmersche overlaat was in goeden staat; die van Ellecom is gaan werken.

De ijsgang op den IJssel is blijven voortgaan.

Aan het Katerveer was het ijs afwisselend in beweging geweest en was sterk doorwerkende.

Het nog vast gezeten hebbende ijs op het benedengedeelte van de Maas, is mede losgegaan en afgedreven.

De hoogte van de Maas aan de Peilschaal te Grave, was den 19den, des morgens, ten 8 ure, 5 el 67 duim.

— Uit Arnhem schrijft men van den 21 Januarij.

» De rivier blijft nog altijd, doch nu zeer gering, wassend, met weinig drijfijs. De IJdam bij Wageningen is losgeraakt, maar de rivier zit bij Wijk bij Duurstede. — Te Elst, nabij Amerongen, stond het water gisteren 3 voet hoog op den weg, zoodat de posten en diligences zich eene weg door de heide moesten banen.

— In de Maas heeft het ijs zich den 18den tusschen Well en Bokhoven vastgezet, waardoor het water zoodanig opliep dat het over den dijk van het dorp Empel begon te loopen en de ingezetenen aldaar in den grootsten angst verkeerden. Intusschen was nabij Vlijmen de nieuwe dijk doorgebroken, waardoor de polder geïnundeerd werd. — Te 's Bosch is in den nacht van den 18den op den 19den de dijk nabij de Ortenschans doorgebroken, waardoor de polders aldaar tot op een afstand van vier uren zijn ondergeloopen.

— Uit 's Bosch schrijft men, dat in den nacht van den 17 op den 18den twee schepen, liggende te Alem, in eene kolk op den Buitenwaard, van de schippers *J. Vermeulen* en *G. Kipping*, door het ijs verbrijzeld werden. Het aanhoudend hulpgeroep der van alle bijstand verstoken ongelukkigen vervulde met deernis aller gemoederen, daar het niet anders scheen of de schepelingen zouden op hunne wrakken den dood moeten vinden. Het groot gevaar toch, om in het donkere van den nacht, door de geweldige ijsschotsen die elkander verdrongen, en over eene door het water overstelpte kade, eenen weg naar de ongelukkigen te zoeken, deed ieder van schrik ijzen; doch eindelijk besloot de veerman *T. van Lith* met twee anderen *C. Steenbeckers* en *W. van der Heyden*, met eene boot de redding der schipbreukelingen, uit vijf personen bestaande, te beproeven, en hadden het geluk allen behouden aan land te brengen.

Te Breda zijn, gedurende het jaar 1840, bij den burgerlijken stand ingeschreven 98 paren gehuwden, overleden 326 personen, geboren 223 zonen en 244 dochters, te zamen 467 kinderen. Echtscheidingen geen.

Gedurende het jaar 1840 zijn in de stad Goes en hare jurisdictie geboren 134 kinderen van het mannelijk en 98 van het vrouwelijk geslacht, in het geheel 232 kinderen. Overleden 153 personen. Gesloten huwelijken 51.

Blijkens de registers van den burgerlijken stand, zijn in het afgeloopen jaar 1840, binnen Leeuwarden geboren 804 kinderen, waarvan 425 tot het mannelijk en 379 tot het vrouwelijk geslacht behooren en waaronder 1 drieling en 13 tweelingen. Overleden 563 menschen, overtreffende alzoo het getal der geborenen dat der overledenen 241. In hetzelfde jaar zijn gehuwd 178 paren. Echtscheidingen 1.

De bevolking te Smilde (provincie Drenthe) heeft zich in 35 jaren anderhalfmaal verdubbeld. In 1805 had de gemeente Smilde, volgens aanteekening van den toenmaligen predikant in het geheel 1600, op den 1sten Januarij 1841, 3912 zielen.

— In het jaar 1840 zijn 15,662 schepen de Sond gepasseerd, zijnde 547 schepen minder dan in het vorige jaar; onder eerstgenoemd getal bevonden zich 947 hollandsche, zijnde 252 minder dan in het vorige jaar, daarvan kwamen 420 schepen van de Noordzee en 527 van de Oostzee.

Van den 23sten. — De *Staatscourant* behelst heden een besluit waarbij wordt goedgekeurd een reglement van politie op met gebakken steen bestraatte provinciale wegen in dit gewest.

Dezelfde courant behelst ook een besluit van den 30sten December ll., houdende handhaving van een door den gouverneur der provincie Gelderland opgeworpen conflict.

— Bij de jaarlijksche vervulling der vacaturen in de onderscheidene hervormde kerkelijke besturen zijn door Z. M., bij besluit van 11 dezer, onder anderen voor dit gewest benoemd, tot president: de heer *C. W. Pape*, predikant te Heusden, tot secretaris: de heer *A. Luberti Augustini*, predikant te 's Hertogenbosch; en tot leden: de heer *A. Losgert*, predikant te Grave, de heer *H. Potholt van Dorp*, predikant te Veghel, en de heer Mr. *G. J. van Heusden*, vice-president van het provinciaal geregtshof en ouderling te 's Bosch.

— Zijne Majesteit heeft bepaald, dat het besluit van 3 December 1830, waarbij is bevolen eene schorsing van betaling aan of ten behoeve van personen, tot de zuidelijke provincien van het voormalig Rijk der Nederlanden behoorende, niet langer van toepassing zal zijn op de door die personen te goed gemaakte of gereclameerd wordende scheepsoldijen.

— Aan de Hervormde Gemeenten te Sitten en Indoornick, te Amstelveen, te Merden, te Ommen, te Ganthuizen en te Zundert zijn Rijkssubsidien verleend, tot herstel van hare kerkgebouwen, en aan die te Asten tot het behoorlijk inrigten en herstellen van een huis voor eene pastorij.

— Bij eene circulaire aanschrijving zijn de respective Gouverneurs verzocht, om orders te stellen, dat ook de ontvangers der registratie en bewaarders van de hypotheken en het kadaster geen percentloonen in rekening brengen over dit jaar, wegens de opbrengst van de verhoogde opcenten op te regten van de registratie, griffie en hijpotheek.

— Op gistsren heeft bij de Nederlandsche Maatschappij van Schoone Kunsten, te 's Hage, ten overstaan van den Notaris *J. G. van der Haak* alduar, de aanbesteding plaats gehad, provisioneel van vier schilderijen, om te dienen als eerste prijzen in de loterij van het bekend en verdienstelijk werk, door deze Maatschappij uitgegeven, ten titel voerende: *Kunstkronijk*. Het lot heeft beslist, dat door den heer *J. E. J. van den Berg*, van Rotterdam, het eerste, door *P. J. Schotel*, van Medemblik, het tweede, door den heer *H. van Hove, B. J. Zn.*, van 's Gravenhage, het derde, en door den heer *J. Bosboom*, van 's Gravenhage, het vierde zal worden vervaardigd.

— De *Staats-courant* geeft heden de volgende rivierberigten:

De aanwas van water op den Boven-Rhijn verminderd zijnde, moest zulks ook van gunstigen invloed op de nederlandsche rivieren zijn; zoodat men mag hopen, dat het meeste gevaar ook voor de waterkeeringen langs de Lek zal geweken zijn. Op sommige plaatsen heeft ondertusschen het water voor de noodkeeringen moeten worden gekeerd; doch passeerde er veel, als ook ijs, over de buitenwaarden.

In den nacht van den 21sten is het ijs in den mond van de Lek te Krimpen losgegaan en weggedreven. Het verder bovenwaarts opgehouden ijs is daarna successievelijk gevolgd, vermoedelijk met de ijsstoppingen, die zich boven Wijk bij Duurstede en bij Eck en Wiel geplaatst hadden. De Lek van Vianen tot benedenwaarts heeft de gemiddelde hoogte bereikt van 80 duim onder de kruin der dijken.

De overlaat van den Ouden Rhijnmond, werkte met 1 el 93 en een verval van 32 duim.

Op den IJssel bevond zich nog drijfijs, doch te Zalk en benedenwaarts, bleef het ijs den 21sten nog vastzitten, en stond het water 94 duim beneden het noodpeil. In de riviermonden van den IJssel, was alstoen alles nog digt, gelijk mede in de Zuiderzee tot Schokland, zoodat den 20sten nog eenige menschen die te voet waren gepasseerd.

---

de hoog gespannen verwachting van het Bredasch kunstlievend publiek overtroffen. De heer Remmers droeg voor, Compositien van *de Beriot*, *Prume* en *Paganini*, waarin de kunstenaar de ondubbelzinnigste blijken gaf van zijn meesterlijk spel; men weet waarlijk niet wat meer in hem te moeten bewonderen, of de zuiverheid en vlugheid, of de stoutheid van uitvoering, die dan ook de geestdrift van het publiek bij de voordragt van *Paganini's* Wiegelied zoo zeer ten top voerde, dat onze voortreffelijke Violist niet kon eindigen voor ZEd. nogmaals het laatste gedeelte van het Lied had voorgedragen.

De Heer Botgorschek vergaste het publiek op Compositien van *Kummer*, *Furstenau* en *Drouët*, welke evenzeer door de bevalligheid van voordragt als zuiverheid van uitvoering, de uitbundigste toejuichingen mogten inoogsten.

De hulde welke deze kunstenaars alom in ons vaderland ten deele valt, zijn sprekende bewijzen, dat men in ons land ware verdiensten op prijs weet te stellen.

Wij vernemen, dat de Virtuosen het voornemen bij hunne terugreis uit Zeeland in 't begin der volgende maand andermaal hier een Concert te geven, en wij houden ons verzekerd, dat het bezoek bij die gelegenheid (vooral de Dames betreffende), verre dat van gisteren avond zal overtreffen.

Ter AMSTERDAMSCHE BEURS werden gisteren (22 *Januarij*) verhandeld: Ned. 2½ pCt. 50¼, 5/16; ¼; dito 5 pC. 97¾, elf zest; Kansbill. 21 15/16; Syndik. 4½ pCt. 87⅛; O. I. 5 pCt. 94⅞ 5 Handelm. 160⅝, ½, drie achtste; Ardoins 22¾, ¼ 5/16; Rusland 1798 104⅞, Id. 1831—33 97½; Roehels 6 pCt. 69 een zest; Metall. 104; Braz. 76; Columbia 18, Peru 9 drie zest.

, Heden verloste van eenen *ZOON*, Vrouwe B. A. STORM van 's GRAVESANDE, geboren Bissier.

Breda, den 21 Januarij 1841.

, Alle degenen, die iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van nu wijlen den Heer HENDRIK FERDINAND SIMON, gewoond hebbende en overleden te *Breda*, gelieven daarvan betaling of aangifte te doen voor den 15 Februarij dezes jaars bij den Wel-Ed. Gestrengen Heer RUDOLPHUS JACOBUS JOSEPHUS DE ROY, Ritmeester bij de Afdeeling Kurassiers N°. 9, wonende in de Ginnekenstraat Wijk B, N°. 94, te *Breda*.

, De Ondergeteekende geeft bij deze kennis aan alle diegenen welke iets te vorderen hebben of verschuldigd zijn aan de Nalatenschap van JUSTINA MARIA VAN DOOREN, Weduwe wijlen JOHANNES MARTINUS KOENEN, opgave of betaling te doen uiterlijk tot op den 1 April aanstaande, ten Huize van C. L. KOENEN, Korte Brugstraat, Lett. D, N°. 5, te *Breda*.

Breda, 15 Januarij 1841.

M. W. KOENEN.

, Er is VERMIST per DILIGENCE van *Rotterdam* den 13 Januarij 1841, een verzegeld PAKETJE, adres den Heer VERPALEN op *de Leur*, inhoudende aan Bankpapier Vijftien honderd Guldens, zijnde een BANKBRIEFJE N°. 982 à *f* 200., N°. 553 à *f* 300, en N°. 638 à *f* 1000. De eerlijke Vinder hetzelve aan de Uitgevers der *Bredasche Courant* terug brengende, zal eene goede Belooning ontvangen.

VERKOOPING.

Mr. DE ROY en Mr. VAN NAERSSEN, openbare Notarissen, residerende te *Breda*, zullen op Vrijdag den 29 Januarij 1841, des namiddags ten 5 ure, in het *Schippershuis*, bij H. PEEBERG, aan de Haven aldaar, ten verzoeke der gezamentlijke Erfgenamen van nu wijlen den Heer N. R. van der PLUYM, overgaan tot de finale toeschatting van de BIERBROUWERIJ, MOUTERIJ, met annexe HUIZINGE, GRAANZOLDERS, KELDERS, enz., van ouds genaamd *DEN GROOTEN ANKER*, staande binnen *Breda*, benevens van eenige Perceelen HOOILAND en SCHAARBOSCH, onder de Gemeente *'s Princenhage*.

Hetwelk alles breeder in onze Nommers van den 29 December 1840 en 12 Januarij 1841 en bij Aanplakbilletten is omschreven.

NB. De BIERBROUWERIJ, MOUTERIJ, met annexe HUIZINGE enz., is ingezet op *f* 12,000.

, Mr. D. BEENS, Notaris te *Breda*, en J. van GINNEKEN, Notaris te *Teteringen*, zullen, als daartoe regterlijk benoemd, op Vrijdag den 29 Januarij 1841, des namiddags ten drie ure, in de Herberg van de Kinderen BERKMANS, onder *Teteringen*, in het openbaar Opveilen en 14 dagen daarna finaal Verkoopen:

1e Koop. Een Perceel WEILAND, genaamd *de Poortweide*, gelegen onder *Teteringen*, in het *Hooghuis*, Kadaster Sectie D, N°s. 302, 303 en 304, groot te zamen 2 Bunders, 13 Roeden en 90 Ellen. — Aan te vaarden den 11 November 1842.

2e Koop. Drie Perceelen WEILAND, genaamd *de Smalle Reep* en *de Voorbosschen*, gelegen als voor, in den *Teteringschen Dijk*, Sectie D, N°s. 453, 454 en 455, groot te zamen 2 Bunders en 21 Roeden. — Aan te vaarden bij den finalen Slag.

Nog zal eerstgenoemden Notaris BEENS, als daartoe ook regterlijk benoemd, ten dagen, plaatse en in voege voormeld, des avonds ten vijf ure, Opveilen en Verkoopen:

Een Perceel HOOILAND, gelegen als voor, in den Polder *de Vugt*, Sectie F, N°, 258, groot 67 Roeden en 60 Ellen. — Aan te vaarden bij den finalen Slag.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantoren van gemelde Notarissen.

J. van GINNEKEN, Notaris te *Teteringen*, zal, voor zijn Principaal, op Donderdag den 28 Januarij 1841, des namiddags 4 ure, in de Herberg van A. VLAMINGS, in *den Posthoorn*, bij den Molen, te *Teteringen*, finaal Verkoopen:

Eene HUIZINGE met KAMERS, STALLING, SCHUUR en ERF, met MOESTUIN, BOUW-, WEILAND en HAKHOUT, genaamd *DEN POSTHOORN*, staande en gelegen aan de *Dongensche Baan*, bij den Molen, te *Teteringen*, voorz. eilanden, Kadastraal bekend onder Sectie B, N°s. 311, 312, 314, 315, 316 en 527, te zamen groot 3 Bunders, 94 Roeden en 20 Ellen.

Verhuurd aan A. VLAMINGS voornoemd tot 15 Maart 1842.

De Koopers kunnen de helft der Kooppenningen tegen interest van 4½ pCt. op het te verkoopene gevestigd laten.

Nadere onderrigting te bekomen ten Kantore van den Notaris voornoemd.

FABRIEKS-PRIJZEN,

PRIJSVERMINDERING op het wit en ongebleekt 4/d Eng. Breikatoen van Strutt, en op het graauw en blaauw linnen lint 7 els,

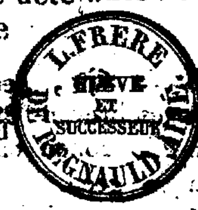
bij Gezs. BOEX, *Eindstraat*, N°. 21, *te Breda.*

Vl. garen 4/m 90 Ct., Spaargaren 100 Cts. 8/m demi-soie 135 Cts per ℔.
Wit Bosch garen n° 3, 120 Cts., n°. 4, 140 Cts., n°. 5, 170 Cts., per ℔.
Koperen haken en oogen n°. 9, 78 C., n°. 10, 88 C., n°. 2, 105, n°. 3½, 133C. p. pak.
IJzeren vertinden dito n°. 3, 45 Cts. per pak, verzilverden dito 115 Cts. per ℔.
Hoornen Knoopen, Vest 40 Cts., Buis 55 Cts., Jas 70 Cts. per gros.
Patentknoopen, Vest 60 Ct., Buis 100 Cts. Jas 110 Cts. per gros.
Beste half Zijden-Knoopen, Vest 80 Cts., Jas 140 Cts. per gros.
Fijne Speelkaarten 45 en 60 Cts. per 12 Spel, gemarmerde 72 Cts. en fijner.
Eng. Labadist katoen, 6, 8 en 10/d. 60 C. per ℔.
Eng. Watertwist of Weefkatoen, n°. 8 en 10, 60 Cts. n°. 12 en 14, 65 Cts. per ℔.
Eng. ongebleekt 4/d Breik. van Strutt n°. 6, 60 C. n°. 8, 63 C. n°. 10, 66 C. n°. 12, 72 C. n°. 16, 74 C. p. ℔.
Eng. gekleurde breikatoen, n°. 12 en 16, 105 Cts. per ℔.
Wit Eng. 4/d Breikat. van Strutt n°. 6, 75 C. n°. 10, 84 C. n°. 12, 86 C, n°. 16, 94 C. n°. 20, 103 C. n°. 24, 112 C. n°. 26, 115 C. n°. 30, 125 C. p ℔.
2/d klossen van Strutt, 20 Cts. 6/d klossen van Evans, 135 C. per dz., 12 C. per klos.
NB. Ingeval men de klossen elders voor dezelfde prijs of minder aanbiedt, gelieve men attent te zijn op de lengte, zijnde de onzen ⅓ langer dan de meeste anderen.
Eng. naaik. in streng. n°. 12, 85 C. n°. 16, 90 C. n°, 20, 95 C. n°. 24, 105 Cs per ℔.
Naaikluwen per 320 in het ℔. Wit en gekleurd n°. 20. 115 Cts. per ℔.
Best Lampkatoen 50 Cts. de 5 Ons, teekenkatoen in strengen 3 Cts. per dozijn.
Graauw en bl. linnen lint, 7 els, n°. 3, 36 Cts. Blaauw Brugslint 60 Cts. per dozijn.
Wit kat. lint 7 els, n°. 00, 14 C. n° 0, 16 C. n° 1, 23 C. n° 27, 30 C. n° 3, 33 C. p. dz.
Wit linn. l. 7els, n° 00, 17½C. n° 0, 19½ C. n° 1, 30 C. n° 27, 40 C. n° 3, 44 C. p. dz.
Wit Bosch lint 15 els n°. 0, 80 C. n° 1, 105 C. n° 2, 140 C. n° 3, 195 C. per dz.
Eng. Saijet 4/d prima kwaliteit, n°. 13. Zwart en wit 120 Cts., n°. 14, 135 Cts., n°. 16, 155 Cts. n°. 24, 220 Cts. per ℔. Grijs, Nassau en blaauw in evenredigheid.
Veensche Saijet best soort, 120 Cts. per 5 ons. Leydsche 130 Cts. per 5 ons.
Beste zwarte naaizijde *f* 3,—, gekleurde *f* 3,50, beste gekleurde *f* 4,70 per ons.
London Sharps-naalden 85 C. Eng. B. 100 C. Beste Eng. Kroons. 225 C. per mille.
Kleerm. naald. 105 C. per mille prima Eng. kleerm. m. blaauw. oogen, 50 C. p. 100.
Zwart zijden tafta lint 15 els n°, 1½, 27 C. n°. 2, 37 C. n°. 3, 47 C. per pièce.
Gekleurd zijden tafta lint 20 els n°. 2, 55 C. n°. 3, 68 C. n°. 4, 95 C. n°. 6, 150 C.
Gekl. zijden satijnen lint 20 els n°. 2, 65 C. n°. 3, 85 C. n°. 4, 100 C. n°. 6, 160 C.

WIJDERS

Alle Artikelen die bij eene Affaire in GAREN, LINT en BAND behooren, mede tegen fabrieksprijzen.

AVIS. — La PATE pectorale balsamique **DE REGNAULD AINÉ**, pharmacien à Paris, rue Caumartin, 45, ayant été contrefaite dans divers pays, **L. FRERE**, élève et successeur de Regnauld ainé, déclare que suivant acte authentique il est le seul propriétaire de la véritable recette de ce pectoral.

Pour éviter toute méprise, les consommateurs sont prévenus que cette pâte ne se vend qu'en boîtes scellées du cachet ci-contre.

Dépôt dans toutes les Villes.

Te Breda, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.